

LEERZAME
BEURS IN
LONDEN

PLASA 2016: een puike editie

Meer dan in vorige jaren was er op de PLASA in Londen aandacht voor kennisdeling. Koen Koch begeeft zich voor Zichtlijnen op de beursvloer, beluistert lezingen, beoordeelt producten, bekijkt collega's en gaat ook een VR-ervaring niet uit de weg. | TEKST: KOEN KOCH |

Na enige omzwervingen door Londen is de jaarlijkse PLASA Show weer terug in de inmiddels ruim 125 jaar oude Olympia, het charmante congrescentrum in het hart van West-Londen. In de bescheiden hal, die qua oppervlak niet groter is dan onze eigen CUE in Ahoy,

is het een ware kakofonie. Demonstraties van geluidsapparatuur, veel rook en allerlei gelikte effecten zorgen voor een stortvloed aan indrukken.

Bij deze editie van PLASA zijn er naast lezingen en discussies ook trainingen die, na aanmelding, gratis zijn. Je kunt

er lichttafels eens écht doorgronden of uitgebreid bepaalde software verkennen. Tien mensen in een tent, ieder met een eigen tafel om daarop uit te proberen wat er wordt uitgelegd. Wie mee wil doen, moet zich wel ruim van tevoren inschrijven. Het is bijzonder

De PLASA Show was dit jaar weer terug in de befaamde Olympia-congreshal in West-Londen.

om te zien hoe ingespannen en geconcentreerd er wordt gewerkt. Makkelijker impulsief te bezoeken is het nieuwe *Exploratorium*: een Willie-Wortelachtige omgeving waar je zo naar binnen loopt. Hier bekijk je het spectrum van een led of van een conventionele lamp met een spectrometer gemaakt van een posterkoker en een cd. Nog geen minuut later sta je virtueel op het podium van de Royal Opera en kun je lampen oppakken, inhangen en richten. Het is even wennen voor de seniore technicus, zo'n Oculus Rift. De virtuele bewegingsvrijheid is veel groter dan de werkelijke... maar gelukkig is de aardige, omver gelopen whizzkid niet gewond.

Verademing

De ochtend voor de opening van de beurs heeft een team van deskundigen de meest innovatieve producten van dit jaar onderscheiden met PLASA Awards for Innovation. Deze producten zijn aan de stands onttrokken en, voorzien van een korte beschrijving, ondergebracht

LICHT: alles kunnen en warmer dimmen

Innovaties in licht volgen de laatste jaren een duidelijke lijn. Er komen meer en meer lampen die alles kunnen, zoals de Robe Spider en de Varilight. De ledarmaturen worden steeds verder verbeterd. Qua dimbaarheid zijn ze, ook in de laatste 10 procent, bijna niet meer te onderscheiden van halogeen. Ik was verrast door de kwaliteit van het licht uit de Selecon-armaturen die ook voor de kleinere podia bereikbaar zijn, en gecharmeerd van Gantomminiarmaturen. GDS ontwikkelde een ledlamp die, net als een gloeidraadlamp, warmer licht geeft bij het wegdimmen naar nul. <<

in een apart gedeelte van de beurs. Dat deskundigen de keuze maken, argumenten op een rij zetten en een tastbaar overzicht maken is een verademing vergeleken met de misschien meer democratische, maar ondoorzichtige jurering door willekeurige bezoekers die met even grote willekeur stickers plakken op posters van innovatieve producten, zoals we dat van de CUE kennen. De Britse methode is overzichtelijk voor de geïnteresseerde bezoeker en een zegen voor de naar nieuwtjes hongerende journalist. Ik telde enkele tientallen innovaties uit de disciplines licht, geluid, rigging en software. Acht ervan werden door de jury beloond met een award – en zelf deed ik enkele plezierige ontdekkingen. <<

*Meer info over PLASA 2016: plasashow.com
Alle inzendingen voor de PLASA Innovation Awards: plasashow.com/OnlineAwards-Gallery.aspx
Over de award-winnaars: tinyurl.com/winnaars-PLASA*

GELUID: lichter en compacter

Analoog geluid is vrijwel niet meer te vinden op de beurs. Systemen worden toegankelijker, logischer en beter. Echt nieuwe dingen vond ik niet, anders dan dat ik met veel plezier constateer dat apparatuur eindelijk compacter en lichter wordt. Zo had Triple Onda een actieve luidspreker die kan dienen als monitor en kan worden opgenomen in stacks en linearrays. Weegt maar 14 kilo bij een maat van 50 x 43 x 18 cm. Bij gebruik met de bijpassende subwoofer kunnen twee units in de subwoofer worden opgeborgen voor transport. Dat scheelt een hele flightcase. <<

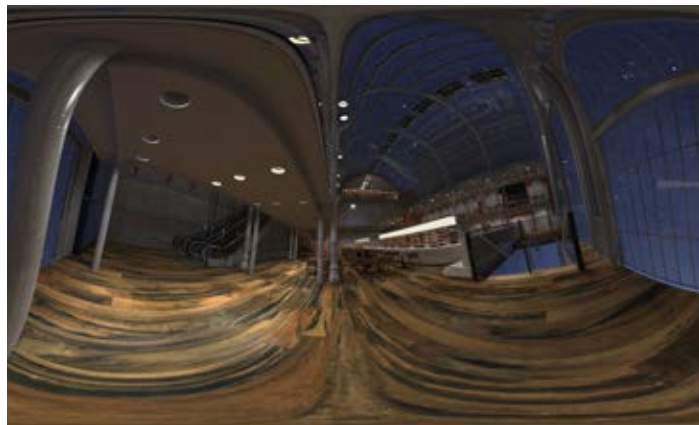
RIGGING: complete minitrek en stille koppeling

Werkelijk nieuw is de LivePipe van Hall Stage. Qua snelheid haalt die maar een kwart van de 1,8 m/s die de ons bekende trek in een theater haalt. Maar bij die snelheid kan er 400 kg aan en je kunt een hele trek, met alles erop en eraan in een vrachtwagen meenemen en ophangen in een kap van trussen, een vlakke vloertheater of een bescheiden kap van maximaal 15 meter. Motor, aandrijving, trommel én staalkabels zijn weggewerkt in de bovenbuis van de trek. De onderbuis of rail is vrij te kiezen. Geen vervanging van een echte trek, maar een mooi en origineel product voor kleinere zalen en bijzondere producties.

Dat innovatie soms in de details zit, laat Prolyte zien. De Verito-truss kun je koppelen door aan een ring te draaien. Geen gehoorgangverziekend geluid meer door het slaan met metalen hamers op metalen pinnen in metalen buizen. Het mechaniek bevindt zich achter een kunststof kap die verontreinigingen voorkomt, het verschijnt automatisch bij het goed insteken van een ander trussdeel. <<

FOTO: KOEN KOCH

SOFTWARE: virtueel uitproberen en consistent organiseren

Virtual reality biedt meer mogelijkheden dan achtbaanritten in de huiskamer. In je eigen kantoor kun je met de VR-bril op de neus en de juiste software naar binnen bij The Royal Opera House om voorstellingen uit te proberen en te onderzoeken. Je kunt er lampen inhangen en vervolgens vanaf elke zitplaats het effect ervan beoordelen. Deze technologie is ideaal voor het beperken van onderzoekstijd en personele lasten bij het maken van producties en bij de voorbereiding van evenementen in zeer grote ruimten of in de open lucht.

Evenzeer van praktisch nut lijkt de software van Event Safety Plan. Daarmee wordt het makkelijker om een volledig veiligheidsplan te garanderen en om de vastlegging en alle juridische vereisten consistent en adequaat te organiseren. Van levensbelang in een cultuur waarin men risico's meer en meer beoordeelt op de eventualiteit van een aansprakelijkheidsclaim. <<

Gemiste kans

Bij aankomst bij de Olympia viel het me meteen op: de gemiddelde technicus is een witte man en zijn lengte- en breedtematen liggen niet al te ver uit elkaar. Waarom zijn er eigenlijk zo weinig vrouwen werkzaam in de techniek? Kan dit werk toegankelijk worden voor werknemers met een uitdaging of handicap? Waarom is het werk soms zo moeilijk te verenigen met een normaal gezinsleven, een stabiele relatie en een normaal lichaamsgewicht? In de paneldiscussie over access and inclusivity kwam aan de orde dat 93% van de podiumtechnici man is. En dat die mannen veel klagen over de hoge werkdruk, een matig tot slecht salaris hebben en door die combinatie problemen krijgen op het medische en relationele vlak. Mensen met een aangeboren beperking komen er niet in, als er gebreken ontstaan worden deze verborgen, als het vak al niet geheel wordt verlaten. Hoewel Nederland expliciet als goed voorbeeld van theaterwerkcultuur werd genoemd, was het een teleurstellende bijeenkomst. Vier sprekers en een technicus. Slechts 8 van de 120 stoelen in de zaal waren bezet. Een gemiste kans. De toepasselijke conclusie van de paneldiscussie: in dit vak gaat alle aandacht naar het product en de productie, ten koste van werknemers die maar moeizaam voor hun eigen belangen opkomen.

FOTO: KOEN KOCH